

ACTIEPUNTEN EIND 2018

fiscale • juridische • financiële • advieszaken

KLAAR VOOR
2019

TARIEVEN

BTW-
VERHOOGING

EIGEN
WONING

INHOUDSOPGAVE

Actiepunten voor de ondernemer

- 3 Plan uw investeringen
- 3 Bereid u voor op hoger btw-tarief
- 3 Minder EIA
- 4 Bent u al klaar voor de nieuwe btw-regels voor vouchers?
- 5 Landbouwers: denk aan claimen herzienings-btw

Actiepunten voor de DGA

- 7 Maatregelen tegen veel lenen bij eigen bv
- 7 Tarieven in de vennootschapsbelasting verder omlaag
- 8 Dit jaar pensioen in eigen beheer afkopen met 25% korting
- 8 Meer tijd voor insturen informatieformulier
- 9 Maatregel minder afschrijving op bedrijfspand in eigen gebruik verzacht
- 9 Voorkom bijbetalen vennootschapsbelasting

Actiepunten voor werkgevers en werknemers

- 10 Benut de vrije ruimte in de werkkostenregeling
- 10 Voorkom hogere bijtelling voor uw elektrische auto van de zaak
- 11 Wijzigingen in het LKV
- 12 Vanaf 2019 onderscheid tussen inwoners en niet-inwoners: bereid u voor!
- 14 Laat uw beschikking gedifferentieerde premie Werkhervattingskas 2018 controleren

Actiepunten voor alle belastingbetalers

- 15 Anticipeer op minder hypotheekrenteaftrek
- 16 Laatste jaar aftrek uitgaven monumentenpanden
- 17 Tijdig lijfrentepremie betalen
- 17 Box-3-vermogen fiscaal voordelig verdelen
- 18 Nog (aanvullend) vrijgesteld schenken in 2018
- 19 Btw-verhoging gaat u voelen in uw portemonnee

In dit magazine is de stand van zaken in wet- en regelgeving tot 23 november 2018 verwerkt. Hoewel ten aanzien van de inhoud de uiterste zorg is nagestreefd, kan niet volledig worden ingestaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden. Deswege wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.

ACTIEPUNTEN VOOR DE ONDERNEMER

Plan uw investeringen

Wanneer u nog een herinvesteringsreserve heeft die dit jaar gebruikt moet worden, zorg er dan voor dat er nog dit jaar wordt geïnvesteerd en voorkom dat u de reserve aan de belastbare winst moet toevoegen.

Spreiden investeringen voor meer KIA

Het is bovendien zinvol om te bekijken of u voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) bepaalde investeringen nog in 2018 moet doen of dat u die beter kunt doorschuiven naar 2019. Het spreiden van investeringen kan u meer KIA opleveren. Investeert u tussen € 2.300 en € 56.642, dan krijgt u hierover 28% KIA. U kunt voor een totale investering tussen € 56.642 en € 104.891 een vast bedrag claimen van € 15.863. Voor investeringen van in totaal tussen € 104.891 en € 314.673 neemt dit vaste bedrag geleidelijk af. Boven een investeringsbedrag van € 314.673 krijgt u geen KIA meer. Spreiden van de investeringen over twee jaren is dan dus altijd voordeliger.

Desinvesteren of juist niet?

Heeft u voor uw investeringen investeringsaftrek genoten? Voorkom dan een desinvesteringsbijtelling. U krijgt hiermee te maken als u voor een bedrijfsmiddel investeringsaftrek heeft geclaimd, maar u dit bedrijfsmiddel verkoopt binnen vijf jaar na het begin van het jaar, waarin u de aftrek had geclaimd. Ook als u binnen die termijn een handeling verricht die met verkoop gelijk te stellen is – u brengt bijvoorbeeld een bedrijfsmiddel over naar uw privévermogen – krijgt u met de desinvesteringsbijtelling te maken. Check daarom altijd eerst de investeringsdatum, voordat u tot desinvesteren overgaat. Wellicht moet u dat pas in 2019 doen.

Bereid u voor op hoger btw-tarief

Het verlaagde btw-tarief gaat per 1 januari 2019 omhoog van 6% naar 9%. Als de tariefsverhoging doorgaat, heeft dat de nodige impact op uw administratie. Ten eerste moet u uw administratieve systemen en procedures tijdig (laten) aanpassen, zodat u zonder problemen kunt overgaan op het hogere tarief. De btw-verhoging is daarnaast kostprijsverhogend als u geheel of gedeeltelijk btw-vrijgestelde prestaties verricht en u dus in zoverre de aan u in rekening gebrachte btw niet in aftrek kunt brengen. Wellicht dat u investeringen nog naar voren kunt halen.

Geen naheffingen

Staatssecretaris Snel van Financiën heeft beloofd dat hij ondernemers niet wil belasten met extra administratieve lasten als gevolg van deze verhoging. De Belastingdienst zal daarom niet naheffen op in 2018 *betaalde* goederen en diensten die pas in 2019 worden geleverd of verricht. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om concerten en sport-evenementen, maar bijvoorbeeld ook om goederen en diensten zoals stukadoor- en schilderwerkzaamheden.

Actiepunt

Hoewel het nog niet zeker is dat ook de Eerste Kamer met de voorgenomen verhoging van het verlaagde btw-tarief zal instemmen, is het toch verstandig dat u zich op de voorgenomen btw-verhoging voorbereidt als u goederen levert of diensten verricht die onder het verlaagde btw-tarief vallen. U kunt uw administratie en prijzen alvast aanpassen. Ook kunt u bij de jaarovergang alvast uw facturen aanpassen en bij het opstellen van offertes voor 2019 al rekening houden met de voorgenomen btw-verhoging.

Minder EIA

Het kabinet stelt voor om het aftrekpercentage voor de Energie-investeringsaftrek (EIA) in 2019 te verlagen van 54,5% naar 45%. De EIA is een extra aftrekpost van de investeringskosten op de fiscale winst bovenop de gebruikelijke afschrijving. U komt hiervoor in aanmerking als uw bedrijf investeert in een energiezuinig bedrijfsmiddel dat op de zogenaamde **Energielijst** staat. U moet de EIA aanvragen binnen drie maanden na het verlenen van de investeringsopdracht.

De EIA wordt voor een periode van 5 jaar voortgezet. Dit geldt overigens ook voor de milieu-investeringsaftrek (MIA) en de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil).

Actiepunt

Investeer nog dit jaar in een energiezuinig bedrijfsmiddel en profiteer nog van het hoge aftrekpercentage.

Winst verlagen met oudedagsreserve, maar pas op...

Volddoet u aan het uren criterium (besteedt u minimaal 1.225 uren aan uw onderneming) en had u op 1 januari 2018 de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet bereikt? In dat geval kunt u 9,44% van uw winst aan een oudedagsreserve toevoegen met een maximum van € 8.246. Let op, op deze dotatie komt eerst nog in mindering de ten laste van de winst gekomen pensioenpremie. Bovendien kunt u toevoegen voor zover uw ondernemingsvermogen aan het einde van het jaar meer bedraagt dan de oudedagsreserve aan het begin van het jaar. Met toepassing van de oudedagsreserve kunt u uw belastbare winst verlagen, zonder dat u werkelijk een uitgave doet. De oudedagsreserve is eigenlijk niet meer dan een papieren reserve in de vorm van een aftrekpost. Maar aan die aftrekpost hangt wel een prijskaartje als u verder niets doet.

Omzetten in een lijfrente

U bouwt niet werkelijk een oudedagsvoorziening op. Maar staakt u uw onderneming, dan wordt de oudedagsreserve wel bij uw winst geteld en moet u er alsnog belasting over betalen. Als u de financiële middelen daartoe heeft, doet u er daarom verstandig aan om ter grootte van de jaarlijkse dotatie aan de reserve ook werkelijk liquide middelen opzij te zetten. U kunt dan gebruikmaken van de mogelijkheid om de oudedagsreserve om te zetten in een lijfrente bij een verzekeraar of een bank. Met de opzijgezette liquide middelen betaalt u dan de lijfrentepremie waarmee de oudedagsreserve afneemt. Belastingheffing komt dan pas in beeld als de lijfrente tot uitkering komt.

Btw-maatregelen e-commerce

Bent u een kleine ondernemer die via het internet in beperkte mate digitale diensten verricht voor particulieren in een ander EU-land? In dat geval komt u volgend jaar mogelijk in aanmerking voor een tegemoetkoming in de btw-verplichtingen. Kleine ondernemers die alleen in Nederland gevestigd zijn en via het internet digitale diensten verrichten voor particulieren in andere EU-lidstaten, moeten volgens een nieuw wetsvoorstel vanaf 2019 in Nederland btw-aangifte doen naar het Nederlandse btw-tarief. Daarbij geldt als voorwaarde dat de omzet van deze diensten in het lopende kalenderjaar én in het kalenderjaar ervoor, niet meer dan € 10.000 mag bedragen. U mag er ook voor kiezen om btw af te dragen in de EU-lidstaat van de particulier naar het daar geldende tarief. De Belastingdienst heeft hiervoor onlangs het formulier 'Keuze plaats van dienst digitale diensten' beschikbaar gesteld. Vanaf 2021 worden er nog meer maatregelen ingevoerd in het kader van e-commerce. Zo wordt dan de toepassing van de Mini One Stop Shop-regeling ook mogelijk voor afstandsverkoop. Daarvoor zal te zijner tijd nog een wetsvoorstel worden ingediend.

Actiepunt

Check uw jaaromzet en stel vast of u voor deze tegemoetkoming in aanmerking komt.

Vereenvoudiging bewijslast

In 2019 treedt ook nog een andere vereenvoudigingsmaatregel in werking. Ondernemers die digitale diensten verrichten voor particulieren in andere EU-lidstaten met een jaaromzet van niet meer dan € 100.000 hoeven dan nog maar één in plaats van twee bewijsstukken te overleggen voor het vaststellen van de woonplaats van de particulier.

Bent u al klaar voor de nieuwe btw-regels voor vouchers?

Maakt u gebruik van vouchers? Denk bijvoorbeeld aan waarde- en cadeaubonnen of telefoonkaarten? Vanaf 1 januari 2019 treden er nieuwe regels in werking voor de btw-heffing bij uitgifte, (door)verkoop en inwisseling daarvan. De regels moeten de dubbele heffing, geen heffing of andere ongewenste gevolgen voorkomen van de huidige btw-afhandeling van vouchers, die per lidstaat verschilt. Op vouchers die vóór 1 januari 2019 zijn uitgegeven, blijft de huidige wetgeving van toepassing. De nieuwe regels hebben ook geen betrekking op kortingsvouchers.

Enkelvoudig of meervoudig gebruik

De nieuwe regels maken onderscheid tussen vouchers voor enkelvoudig en voor meervoudig gebruik. Vouchers voor enkelvoudig gebruik kunnen slechts voor één doel worden gebruikt. Vouchers voor meervoudig gebruik kunnen voor verschillende doelen worden gebruikt. Bij vouchers voor enkelvoudig gebruik vindt de btw-heffing plaats bij uitgifte en bij elke doorverkoop. Bij de vouchers voor meervoudig gebruik vindt de btw-heffing pas plaats bij inwisseling. Ook wijzigt de maatstaf van heffing bij belaste transacties met vouchers.

Actiepunt

Maakt u gebruik van vouchers? In dat geval zult u uw btw-administratie moeten aanpassen aan de nieuwe regels. Uw btw-adviseur kan u daarbij behulpzaam zijn.

Landbouwers: denk aan claimen herzienings-btw

Bent u landbouwer, veehouder, tuinbouwer of bosbouwer en maakte u tot 2018 gebruik van de landbouwvrijstelling in de btw? Dan is er veel voor u veranderd door de afschaffing van deze vrijstelling per 1 januari 2018. U bent immers btw-plichtig geworden met alle administratieve gevolgen van dien. De keerzijde is dat u sinds 1 januari 2018 de btw die aan u in rekening wordt gebracht, mag aftrekken van de door u verschuldigde btw. Dit betekent ook dat u de niet afgetrokken btw die u heeft betaald op investeringsgoederen die u vóór 1 januari 2018 heeft aangeschaft, mogelijk alsnog kunt aftrekken. Daarvoor zijn de zogenoemde herzieningsregels bepalend.

Herzieningsregels

De herzieningsregels houden in dat er voor onroerende en roerende zaken waarop u afschrijft, na het jaar van aanschaf en ingebruikname nog een herzieningsperiode volgt van respectievelijk 9 en 4 jaar. U moet in die periode aan ieder jaar respectievelijk 1/10^e en 1/5^e gedeelte van de bij aanschaf betaalde btw toerekenen. Vervolgens moet u aan het einde van ieder jaar beoordelen in hoeverre u recht heeft op aftrek van dat gedeelte van de btw. Dat hangt af van de mate waarin u dat jaar belaste of vrijgestelde prestaties verricht. Alleen voor zover u belaste prestaties verricht, heeft u immers recht op aftrek van btw. Blijkt uit de herzieningsberekening dat u te veel of te weinig btw in aftrek heeft gebracht, dan moet u het verschil aangeven op de aangifte van het laatste tijdvak van het boekjaar.

Tijdig claimen niet afgetrokken btw

Of, en hoe u de niet afgetrokken btw die u heeft betaald op investeringsgoederen die u vóór 1 januari 2018 heeft

aangeschaft alsnog kunt aftrekken, is vastgelegd in een overgangsregeling bij de afschaffing van de landbouwvrijstelling. Die regeling is later versoepeld, waardoor u meer tijd heeft om de btw-aftrek alsnog te claimen. De versoepeling houdt in dat:

- u de betaalde maar niet afgetrokken btw op de vóór 1 januari 2018 aangeschafte én in gebruik genomen investeringsgoederen voor de resterende herzieningsperiode in één keer kunt claimen in *heel* 2018 (meer specifiek: in een tijdvak naar keuze dat aanvangt in 2018);
- u de aftrek van betaalde maar niet afgetrokken btw op vóór 1 januari 2018 aangeschafte maar op die datum nog niet in gebruik genomen investeringsgoederen, in één keer volledig kunt claimen in *heel* 2018, maar uiterlijk in het belastingtijdvak waarin u de goederen in gebruik neemt.

In beide gevallen gelden sinds 1 januari 2018 dan wel weer de normale herzieningsregels, zoals hiervoor omschreven.

Actiepunt

Kunt u gebruikmaken van de overgangsregeling, maar heeft u dat nog niet gedaan? Zorg er dan voor dat u voor het eind van het jaar de herzienings-btw alsnog heeft geclaimd. Specifiek voor de herziening van agrarische producten in opslag, veldinventaris en verbruiksvee hebben de Belastingdienst en LTO Nederland praktische afspraken gemaakt over de te hanteren herzieningspercentages (deze kunt u [hier](#) vinden).

Voorkom dat oude verliezen niet meer verrekenbaar zijn

Heeft u in het verleden verliezen geleden, dan kunt u die verrekenen met winsten van de voorafgaande 3 jaar of met de winsten van de negen volgende jaren. Dit betekent dat verliezen uit 2009 na 31 december 2018 niet meer verrekenbaar zijn. Door tijdig actie te ondernemen, kunt u (een deel van) de verliezen wellicht toch nog verrekenen. Dat kan bijvoorbeeld door stille reserves in bedrijfsmiddelen te realiseren. Uw adviseur kan voor u onderzoeken welke mogelijkheden u nog heeft.

Btw-correctie privégebruik auto van de zaak

U moet als ondernemer of werkgever btw afdragen over de waarde van het privégebruik van de auto van de zaak. Het woon-werkverkeer wordt overigens voor de btw tot het privégebruik gerekend. Betaalt uw werknemer een vergoeding voor het privégebruik, dan is deze vergoeding in beginsel tegen 21% btw belast. Als u of uw werknemer geen vergoeding betaalt voor het privégebruik, maar er is wel een sluitende rittenadministratie bijgehouden, dan bedraagt de btw 21% over de uitgaven voor de werkelijk gereden privékilometers. Betaalt u of uw werknemer geen vergoeding voor privégebruik en een sluitende rittenadministratie ontbreekt, dan wordt de btw forfaitair gesteld op 2,7% (in enkele gevallen 1,5%) van de catalogusprijs (incl. bpm en btw) van de auto. De btw berekent u naar rato van het aantal dagen dat de auto (mede) voor privédoeleinden ter beschikking heeft gestaan. U geeft deze btw aan in het laatste tijdvak van het kalenderjaar.

Ook btw-correctie bij eigen bijdrage

De btw-correctie vindt in beginsel ook plaats wanneer u als dga of uw werknemer een vergoeding voor het privégebruik betaalt, die lager is dan de zogenoemde 'normale waarde'. Betaalt u of uw werknemer een onzakelijk lage vergoeding, dan moet die vergoeding ten minste op de normale zakelijke waarde worden gesteld. De normale waarde is het bedrag dat 'in de markt' moet worden betaald voor het gebruik van de betreffende auto. Die waarde is niet altijd even eenvoudig vast te stellen. Daarom mag u ook een evenredig deel van de aan het privégebruik toerekenbare totale kosten (waaronder de afschrijving) van de auto als grondslag voor de btw-correctie hanteren. Kunt u deze berekening niet maken, omdat bijvoorbeeld het aantal privékilometers niet bekend is, dan mag u toch de forfaitaire btw-correctie van 2,7% of 1,5% over de catalogusprijs toepassen. De eigen bijdrage voor het privégebruik moet dan wel lager zijn dan de normale waarde.

BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen

De aftrek van voorbelasting voor personeelsvoorzieningen wordt op grond van het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting (BUA) uitgesloten, tenzij de kosten per werknemer onder het bedrag van € 227 per jaar zijn gebleven. U moet aan het einde van het jaar beoordelen of deze grens al dan niet is overschreden. Bij overschrijding van het bedrag is de btw op de kosten niet aftrekbaar. Tot de personeelsvoorzieningen behoren onder meer het personeelsfeest, het bedrijfsuitje, kerstpakketten en dergelijke. Voor kantineverstrekingen geldt echter een aparte regeling.

NHG-hypothek al na 1 jaar ondernemerschap

Iedere ondernemer die ten minste 1 jaar actief is, kan een hypotheek met NHG afsluiten. Tot voor kort moest u ten minste 3 jaar ondernemer zijn om hiervoor in aanmerking te komen. De NHG heeft hiervoor de inkomensverklaring Ondernemer geïntroduceerd. Uw inkomen wordt door onafhankelijke experts berekend op basis van de verdien capaciteit. De inkomensverklaring kunt u aanvragen via de site van de NHG en wordt binnen 5 werkdagen opgeleverd. De verklaring is vervolgens een half jaar geldig en bruikbaar voor meerdere geldverstrekkers.

De maximale koopsom van een woning voor een financiering met NHG is momenteel € 265.000. Waarschijnlijk gaat deze kostengrens volgend jaar omhoog naar € 290.000. Wellicht een reden om de koop uit te stellen tot 2019.

ACTIEPUNTEN VOOR DE DGA

Maatregelen tegen veel lenen bij eigen bv

Het lenen bij uw eigen bv boven een bedrag van € 500.000 wordt vanaf 2022 in box 2 belast als inkomen uit aanmerkelijk belang. Dat wil zeggen dat u over het meerdere 25% (huidig tarief) inkomstenbelasting moet betalen. Als de voorstellen uit het Belastingplan 2019 doorgaan, wordt dit aanmerkelijkbelangtarief in 2021 zelfs verhoogd naar 26,9%.

Er komt een overgangsregeling voor bestaande en nieuwe eigenwoningschulden van uw eigen bv. Bovenop deze eigenwoningschulden geldt een aanvullende drempel van € 500.000 voor u en uw partner gezamenlijk. Het wetsvoorstel met deze maatregelen wordt in het voorjaar van 2019 ingediend bij de Tweede Kamer.

Actiepunt

Inventariseer uw schulden (niet zijnde eigenwoning-schulden) bij uw eigen bv. Zijn deze hoger dan € 500.000? Zorg dan dat u de schuldenlast vóór 2022 zo veel als mogelijk heeft teruggebracht tot maximaal € 500.000.

Tarieven in de vennootschapsbelasting verder omlaag

De tarieven in de vennootschapsbelasting (Vpb) worden verder verlaagd dan op Prinsjesdag werd voorgesteld. Doordat de afschaffing van de dividendbelasting toch niet doorgaat, is er € 1,9 miljard budget vrijgekomen dat in het bedrijfsleven wordt geïnvesteerd. Een deel van dit budget wordt gebruikt om de Vpb-tarieven verder te verlagen dan in de Belastingplannen 2019 al was aangekondigd. In 2021 gaat het lage Vpb-tarief uiteindelijk omlaag naar 15% in plaats van 16% en wordt het hoge Vpb-tarief 20,5% in plaats van 22,25%. Het is dus nog interessanter geworden om winst uit te stellen. Dat kan bijvoorbeeld door een voorziening groot onderhoud of een garantievoorziening te vormen.

Zet oud ab-verlies om in een belastingkorting

Bent u inmiddels geen aanmerkelijkbelanghouder meer, dan heeft u wellicht nog een verlies uit het aanmerkelijk belang dat u had. Dat ab-verlies kunt u omzetten in 25% belastingkorting over het ab-verlies in box 1. U moet dan in ieder geval in 2018 en 2017 geen aanmerkelijk belang meer hebben gehad. U mag de belastingkorting dan aftrekken van de inkomstenbelasting over de box-1-inkomens van 2018 tot en met 2025. Maar let op: u kunt de belastingkorting uiterlijk benutten in het negende jaar na het kalenderjaar waarin u het ab-verlies leed. U kunt dus een ab-verlies uit 2009 nog uiterlijk dit jaar omzetten in een belastingkorting.

Zorg dat het liquidatieverlies in 2018 aftrekbaar is

Wordt een deelneming van uw bv ontbonden, dan ontstaat mogelijk een liquidatieverlies. Een liquidatieverlies is onder voorwaarden aftrekbaar van de winst. Eén van die voorwaarden is dat de vereffening voltooid moet zijn. Wilt u het liquidatieverlies nog in 2018 in aftrek brengen, zorg dan dat de vereffening in 2018 is afgerond.

Actiepunt

Wilt u in 2019 uw bv liquideren? In dat geval kunt u in een aandeelhoudersbesluit vóór 31 december 2018 vastleggen dat u het boekjaar wilt verlengen tot de liquidatiedatum. U hoeft dan maar één aangifte vennootschapsbelasting te (laten) maken over het boekjaar 2018 tot en met de liquidatiedatum.

Pensioen afkopen met 25% korting

Vorig jaar is er een einde gekomen aan de pensioen-opbouw in eigen beheer. U kreeg tot eind 2019 drie mogelijkheden voor de bestaande pensioenaanspraken. Een van die mogelijkheden is afkoop van al uw bestaande pensioenaanspraken met een korting. Een gedeeltelijke afkoop is niet mogelijk. Kiest u er dit jaar voor om uw pensioenaanspraken af te kopen, dan ontvangt u een bedrag ineens in plaats van jaarlijkse uitkeringen vanaf uw pensioendatum. Over dit bedrag ineens moet u belasting betalen, maar u krijgt een korting van 25%. Koopt u af in 2019? Dan bedraagt de korting 19,5%. De korting wordt berekend over de afkoopwaarde van uw pensioenvoorziening. Maar was de fiscale waarde van uw pensioenvoorziening op 31 december 2015 lager dan de afkoopwaarde? In dat geval wordt de korting verleend over het bedrag van de voorziening eind 2015. De afkoopwaarde is de fiscale waarde van uw pensioenvoorziening op het afkooppmoment. U hoeft geen revisierente te betalen, maar uw bv moet wel loonbelasting inhouden en afdragen.

Meer tijd voor insturen informatieformulier

Wilt u uw pensioen in eigen beheer afkopen of omzetten in een oudedagsverplichting (ODV), dan moet u daartoe een formulier invullen, ondertekenen en toezenden aan de Belastingdienst. Tot nu toe kreeg u daarvoor slechts een maand na de afkoop of omzetting. Maar u krijgt hiervoor meer tijd. Het formulier is nog tijdig ingezonden als de Belastingdienst het formulier binnen een jaar na de afkoop of omzetting in een ODV heeft ontvangen. Voor een afkoop of omzetting die eerder plaatsvond dan 46 weken voorafgaand aan 31 oktober 2018 (ofwel vóór 13 december 2017) is een formulier ook nog tijdig ingeleverd als het formulier uiterlijk wordt ingediend op 12 december 2018.

Alsnog ondertekening (ex-)partner

Een andere belangrijke wijziging betreft de herstel-mogelijkheid voor de situatie waarin uw (ex-) partner het formulier niet heeft ondertekend, terwijl dit wel had moeten.

Voorkom dat oude verliezen niet meer verrekenbaar zijn

Heeft u in het verleden verliezen geleden, dan kunt u die verrekenen met winst van het voorgaande jaar of met de winsten van de negen volgende jaren. Dit betekent dat verliezen uit 2009 na 31 december 2018 niet meer verrekenbaar zijn. Door tijdig actie te ondernemen, kunt u (een deel van) de verliezen wellicht toch nog verrekenen. Dat kan bijvoorbeeld door stille reserves in bedrijfsmiddelen te realiseren. Uw adviseur kan voor u onderzoeken welke mogelijkheden u nog heeft.

Herfinancieren hypotheek bij uw bv

Heeft u in privé een eigenwoningschuld met een hoge rente en heeft uw bv overvloedige liquiditeiten? In dat geval kan het herfinancieren van de bankschuld bij uw eigen bv fiscaal voordelig zijn. Zorg wel dat uw eigenwoninglening op zakelijke afspraken is gebaseerd. Vraag uw adviseur om uit te zoeken of herfinanciering bij uw eigen bv ook voor u voordelig is.

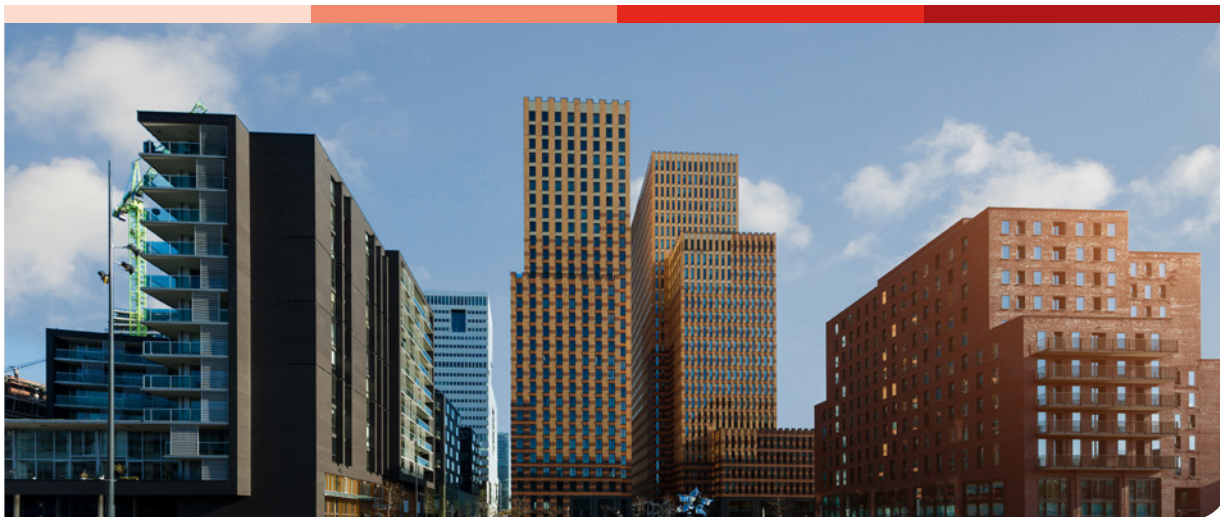
Is de jaarrekening 2017 tijdig gedeponereerd?

Zorg dat de jaarrekening 2017 tijdig wordt gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. De uiterste termijn daarvoor is 31 december 2018. Voor een boekjaar gelijk aan het kalenderjaar gelden de volgende regels. Het bestuur moet binnen 5 maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening opmaken en voorleggen aan de aandeelhouders. De aandeelhouders kunnen het bestuur hiervoor onder bijzondere omstandigheden maximaal 5 maanden uitstel verlenen. Daarna hebben de aandeelhouders 2 maanden de tijd om de jaarrekening vast te stellen. De uiterste datum voor deponering van de jaarrekening 2017 is dus 31 december 2018.

Let op!

Uitzondering maar met escapemogelijkheid

Zijn alle aandeelhouders ook bestuurder (of commissaris) – bijvoorbeeld als u directeur-enig aandeelhouder bent – dan geldt een belangrijke uitzondering als u niets nader regelt. In dat geval wordt de jaarrekening al vastgesteld zodra u deze hebt ondertekend. U moet de jaarrekening vervolgens binnen 8 dagen na de vaststelling van de jaarrekening deponeren. Wilt u dit niet, dan kunt u van deze wettelijke regeling afwijken in de statuten van uw bv.

Maatregel minder afschrijving op bedrijfspand in eigen gebruik verzacht

Een andere Prinsjesdagmaatregel die inmiddels is gewijzigd, betreft de beperking van de afschrijving op een pand in eigen gebruik bij uw bv. Hierbij is nu een overgangsregeling getroffen voor gebouwen die vóór 1 januari 2019 in eigen gebruik zijn genomen en waarop nog geen drie jaar is afgeschreven. In dat geval mag uw bv alsnog blijven

afschrijven volgens de huidige regels tot maximaal 50% van de WOZ-waarde, totdat wel drie jaar is afgeschreven op het gebouw. Voor de overige gebouwen blijft de op Prinsjesdag voorgestelde maatregel van kracht. Dat wil zeggen dat uw bv vanaf 1 januari 2019 mag afschrijven op deze gebouwen tot een boekwaarde van 100% van de WOZ-waarde.

Wellicht fiscale eenheid beëindigen

Behoort uw bv tot een fiscale eenheid in de vennootschapsbelasting? In dat geval kan het vanwege de tariefstructuur voordelig zijn om deze te verbreken. Winst boven € 200.000 wordt belast met 25%, daaronder met 20% vennootschapsbelasting. In de fiscale eenheid worden alle winsten en verliezen van de deelnemende vennootschappen samengevoegd en belast bij één vennootschap (de moederverenootschap). Die winst – en dus de vennootschapsbelasting – kan hoger zijn dan wanneer alle bv's zelfstandig worden belast.

Voorkom bijbetaling vennootschapsbelasting

Laat een reële inschatting maken van de verschuldigde vennootschapsbelasting in 2018, zodat u niet een te lage voorlopige aanslag voor de vennootschapsbelasting krijgt opgelegd. Als u na afloop van het jaar vennootschapsbelasting blijkt te moeten bijbetalen, dan loopt u het risico daarover – bij de huidige rentestand – 8% belastingrente in rekening gebracht te krijgen. Laat ook controleren of u over 2018 voldoende vennootschapsbelasting heeft betaald. Misschien doet uw bedrijf het beter dan u begin 2018 had verwacht en is uw winst waarschijnlijk hoger. Verzoek dan om een aanvullende voorlopige aanslag.

ACTIEPUNTEN VOOR WERKGEVERS EN WERKNEMERS

Benut de vrije ruimte in de werkkostenregeling

De vrije ruimte in de werkkostenregeling bedraagt 1,2% van het totale fiscale loon in 2018. U kunt deze ruimte in beginsel gebruiken voor onbelaste vergoedingen of verstrekkingen, zoals een kerstpakket aan uw personeel of een eindejaarsuitkering. Toch wordt de vrije ruimte door veel werkgevers niet helemaal benut. Wilt u uw werknemers nog een extraatje doen, zonder dat u daar veel extra kosten aan heeft? Ga dan na of u hiervoor nog vrije ruimte te besteden heeft.

U mag vergoedingen en verstrekkingen ten laste van uw vrije ruimte brengen als het gebruikelijk is dat de werknemer deze onbelast krijgt. De Belastingdienst beschouwt vergoedingen en verstrekkingen van maximaal € 2.400 per persoon per jaar in ieder geval als gebruikelijk. Bedragen van minder dan € 2.400 kunt u dus in ieder geval onbelast vanuit de vrije ruimte uitkeren.

Voorkom verrassingen bij de jaarafrekening werkkostenregeling

In januari 2019 moet u beoordelen of u in 2018 de vrije ruimte heeft overschreden. Blijft het totale eindheffingsloon binnen de vrije ruimte, dan hoeft u geen eindheffing aan te geven en te betalen. Wordt de vrije ruimte overschreden, dan betaalt u 80% eindheffing over het verschil tussen de vrije ruimte en het totale eindheffingsloon. De eindheffing wordt aangegeven in de eerste loonaangifte van 2019. U kunt de eindheffing voorkomen door tussentijds te controleren of u de vrije ruimte niet overschrijdt. Heeft u al in 2018 eindheffing betaald? U kunt dan achteraf te veel of te weinig eindheffing hebben betaald. U corrigeert dit ook in de loonaangifte over het eerste tijdvak van 2019.

Vergeet niet aan te wijzen in 2018

U komt alleen voor een vrijstelling binnen de vrije ruimte in aanmerking als u de vergoeding of verstrekking aanwijst als eindheffingsbestanddeel. In de loonaangifte over het eerste tijdvak in 2019 kunt u in de vrije ruimte alleen de vergoedingen en verstrekkingen opnemen die u in 2018 als eindheffingsloon heeft aangewezen. De Belastingdienst neemt gedurende het kalenderjaar aan dat zo'n aanwijzing heeft plaatsgevonden als de vergoeding of verstrekking niet tot het loon van de werknemer is gerekend. Ontdekt de Belastingdienst de aanwijzing buiten het kalenderjaar, dan zal de vergoeding of verstrekking worden beschouwd als belast loon van de werknemer. De vrije ruimte is dan niet alsnog van toepassing.

Voorkom hogere bijtelling voor elektrische auto van de zaak

Het rijden in een nul-emissieauto van de zaak is vanaf volgend jaar een stuk duurder. Dat komt doordat het bijtellingspercentage van 4% voor het privégebruik van auto's zonder CO₂-uitstoot vanaf 1 januari 2019 niet meer van toepassing is op de volledige cataloguswaarde van de auto. Voor zover die waarde meer bedraagt dan € 50.000 geldt een bijtelling wegens privégebruik van 22%.

Voorbeeld ter verduidelijking

De bijtelling voor een nieuwe elektrische auto van bijvoorbeeld € 80.000 bedraagt vanaf 2019 € 8.600, namelijk 4% bijtelling over € 50.000 is € 2.000 plus 22% over € 30.000 is € 6.600. Dit is 10,75% van de cataloguswaarde. Nu is die bijtelling slechts € 3.200 (4% over € 80.000).

De maatregel geldt niet als de auto uitsluitend op waterstof rijdt.

Einde 60-maandentermijn

Rijdt u al in een nul-emissieauto van de zaak? In dat geval geldt hiervoor een overgangsregeling, waardoor u vanaf de eerste ternaamstelling nog 60 maanden de bestaande bijtelling mag hanteren. Rijdt u in een nul-emissieauto met een eerste ternaamstelling in 2013, dan vervalt deze termijn dus in 2018.

Wat betekent dit voor uw bijtelling als u in deze auto blijft rijden?

Stel, u rijdt in een volledig elektrische auto die op 1 november 2013 voor het eerst op naam is gesteld in het kentekenregister. U heeft dan nog tot 1 november 2018 0% bijtelling wegens privégebruik van de auto. Op 1 november 2018 vervalt de 60-maandentermijn en wordt de bijtelling wegens privégebruik 7%. En bovendien geldt dat vanaf 2019 na de 60-maandentermijn de bijtelling zelfs 25% wordt voor zover de cataloguswaarde meer bedraagt dan € 50.000. Als u langer een lagere bijtelling wenst, zult u de auto van de zaak nog dit jaar moeten vervangen door een nieuwe volledig elektrische auto. Het bijtellingspercentage bedraagt dan 4% over de volle cataloguswaarde.

Meer afdracht-vermindering S&O

Bent u een innovatieve ondernemer en maakt u gebruik van de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk (S&O)? In dat geval is er goed nieuws voor u. Doordat de afschaffing van de dividendbelasting toch niet doorgaat, is er extra budget vrijgekomen. Een deel van dat budget wordt besteed aan verhoging van de S&O-afdrachtvermindering. Daartoe wordt in 2020 de tweede schijf (vanaf € 350.000 S&O-kosten en uitgaven) verhoogd van 14% naar 16%. U betaalt dan dus minder loonbelasting. Het is jammer dat de verhoging niet al in 2019 ingaat, maar wellicht kunt u geplande S&O-werkzaamheden nog uitstellen?

Verkorten looptijd 30%-regeling verzacht

De looptijd van de 30%-regeling wordt in 2019 verkort van acht naar vijf jaar. Aanvankelijk was niet voorzien in een overgangsregeling, maar die is er toch gekomen tijdens de behandeling van deze maatregel bij de Tweede Kamer. De overgangsregeling geldt voor de groep werknemers voor wie de 30%-regeling in 2019 of 2020 zou vervallen als gevolg van de verkorting. Zij krijgen maximaal twee jaar uitstel. Voor hen eindigt de 30%-regeling uiterlijk op 1 januari 2021 (tenzij de oorspronkelijke einddatum eerder is). Voor de overige werknemers die gebruikmaken van de 30%-regeling blijft de voorgestelde verkorting van de termijn van acht naar vijf jaar gehandhaafd.

Geen overgangsregeling schoolgelden meer

De aanvankelijk voorgestelde uitzondering die gold voor schoolgelden voor internationale scholen voor het schooljaar 2018/2019 komt door het nieuwe overgangsrecht te vervallen.

Wijzigingen in het LKV

U kunt via uw loonaangifte loonkostenvoordelen (LKV's) aanvragen voor werknemers in bepaalde doelgroepen.

Die groepen werknemers zijn:

1. werknemers van 56 jaar of ouder;
2. arbeidsgehandicapte werknemers;
3. iemand uit de doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden; en
4. herplaatste arbeidsgehandicapte werknemers met een WIA-, WAO-, WAZ- of Wajong-uitkering.

Voorwaarde 'kalendermaand' sinds 1 oktober 'maand'

Een voorwaarde om in aanmerking te komen voor LKV's is dat de werknemer in de kalendermaand vóór indiensttreding of herplaatsing moet beschikken over een doelgroepverklaring, waaruit blijkt dat hij/zij tot een van de vier genoemde doelgroepen behoort. Soms wordt de doelgroepverklaring echter pas afgegeven net na de kalendermaand voorafgaand aan de dienstbetrekking. Daardoor komt u voor deze werknemers niet in aanmerking voor LKV's. Omdat deze uitwerking niet zo is bedoeld, wordt dit probleem vanaf 1 januari 2019 opgelost door bij het toetsen van de doelgroepverklaringen LKV aan te sluiten bij de 'maand' voorafgaand aan de indiensttreding. Daarop vooruitlopend toetst het UWV sinds 1 oktober 2018 nieuwe doelgroepverklaringen LKV aan de gewijzigde voorwaarde. Voor de doelgroepen 3 en 4 (zie hiervoor) worden afwijzingen van de doelgroepverklaringen opnieuw beoordeeld op grond van de gewijzigde voorwaarde. Wellicht komt u daardoor alsnog voor de LKV's in aanmerking. Er komt geen herstelactie voor de andere doelgroepen. Daar heeft de voorwaarde van de kalendermaand nauwelijks tot problemen geleid.

Let op!

De werknemer (of u met een machtiging van de werknemer) moet de doelgroepverklaring aanvragen binnen 3 maanden na de datum van indiensttreding (doelgroepen 1, 2 en 3) of van herplaatsing na 2 jaar ziekte (doelgroep 4).

Actiepunt

Heeft u de doelgroepverklaring van het UWV, dan moet u vervolgens de juiste gegevens van de werknemer over het dienstverband en de doelgroepverklaring zo spoedig mogelijk – maar uiterlijk in januari 2019 – aan uw salarisadministrateur verstrekken. Hij/zij kan dan over elk loontijdvak tijdig het juiste LKV aanvragen via het indienen van loonaangiften of correcties op al ingediende loonaangiften. Let wel, op het doen van een onjuiste aanvraag of het verstrekken van onjuiste gegevens staat een boete van € 1.319 per verzuim.

Uiterlijk op 15 maart 2019 krijgt u van de Belastingdienst onder verantwoordelijkheid van het UWV – op basis van de loonaangiften over 2018, inclusief uiterlijk in januari 2019 ingediende correcties – een voorlopig overzicht. Daarin staat op welke LKV's u recht heeft.

Langer LKV voor doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden

U kunt onder de huidige regelgeving voor de groepen 1, 2 en 3 maximaal 3 jaar een tegemoetkoming krijgen. Voor groep 4 is die termijn 1 jaar. Vanaf 2020 vervalt de maximumduur voor de derde doelgroep. U krijgt het LKV dan voor deze groep zolang de werknemer aan de voorwaarden voldoet.

Vanaf 2019 onderscheid tussen inwoners en niet-inwoners: bereid u voor!

Heeft u werknemers in dienst die niet in Nederland wonen? Er zijn belangrijke wijzigingen op komst waar u zich nog dit jaar op kunt voorbereiden. Vanaf 1 januari 2019 hebben namelijk alleen werknemers die inwoner zijn van Nederland nog recht op de volledige heffingskortingen. Het aantal loonbelastingtabellen zal daardoor toenemen. De loonbelasting/ premie volksverzekeringen die u op het loon van uw werknemer moet inhouden, zal dan afhangen van het woonland van de werknemer.

Wat gaat er precies veranderen?

De volledige heffingskortingen bestaan uit een belastingdeel en een premiedeel. De wijziging ziet op het belastingdeel van de heffingskortingen waarmee u als werkgever mee van doen heeft, zijn de loonheffingskortingen. Het belastingdeel van de loonheffingskorting kunt u vanaf volgend jaar alleen nog toepassen op het loon van een werknemer die inwoner is van Nederland.

Woonplaats werknemer vaststellen

U moet dus vanaf 2019 de woonplaats van uw werknemers vaststellen om de juiste loonheffingskortingen te kunnen toepassen. Daarbij kunt u niet alleen afgaan op de opgave van de werknemer. U kunt uit uw administratie vaak ook achterhalen of een werknemer inwoner van Nederland is, bijvoorbeeld aan de hand van de reiskostenvergoedingen die u aan de werknemer uitbetaalt, of via de bankrekeninggegevens, vergoedingen voor huisvestingskosten of een detachingsverklaring.

Een werknemer is inwoner van Nederland als hij/zij hier een permanente woon- en verblijfplaats heeft. Heeft een werknemer ook een verblijfplaats in het buitenland? Dan is hij/zij alleen inwoner van Nederland als zijn/haar sociale en economische leven zich hier afspeelt. Woont het gezin van een werknemer bijvoorbeeld in het buitenland, gaan zijn kinderen daar naar school en houdt hij/zij daar bankrekeningen aan, dan is die werknemer geen inwoner van Nederland. Heeft een werknemer geen gezin, dan is zijn/haar intentie van belang: is hij/zij van plan om zich hier te vestigen of om hier alleen voor korte tijd te verblijven. In het eerste geval is de werknemer inwoner van Nederland, in het tweede geval niet. Deze werknemer heeft dan geen recht op het belastingdeel in de loonheffingskortingen.

Hierop wordt één uitzondering gemaakt: werknemers die inwoner zijn van een andere EU-lidstaat of van IJsland, Noorwegen, Liechtenstein, Zwitserland, Bonaire, Sint Eustatius of Saba, hebben namelijk wel recht op het belastingdeel van de arbeidskorting.

Door dit onderscheid in inwoners en niet-inwoners krijgt iedere loonbelastingtabel drie varianten:

1. inwoners: u past het volledige belastingdeel in de loonheffingskortingen toe;
2. niet-inwoners die tot de genoemde groep behoren: u past het belastingdeel alleen bij de arbeidskorting toe;
3. niet-inwoners die in een ander land dan de genoemde landen wonen: u past geen belastingdeel toe in de loonheffingskortingen.

Mocht er twijfel bestaan over de juiste woonplaats, dan kan de werknemer een woonplaatsverklaring aanvragen bij de Nederlandse of buitenlandse belastingdienst.

Voorkom anoniementarief

Als de werknemer in het buitenland woont, moet u zijn/haar adres in de loonadministratie vermelden. Vermeldt u slechts het tijdelijke Nederlandse adres, dan moet u voor deze werknemer het anoniementarief toepassen.

Belastingdeel aanvragen via IB-aangifte

Is een werknemer van mening dat zijn/haar werkgever ten onrechte het belastingdeel van de heffingskortingen buiten toepassing heeft gelaten? In dat geval kan hij/zij het belastingdeel in de heffingskortingen aanvragen via de aangifte inkomstenbelasting.

Recht op premiedeel ongewijzigd

Er wijzigt niks ten aanzien van het premiedeel van de heffingskortingen. Iedereen die in Nederland verzekerd is voor de volksverzekeringen, heeft recht op het premiedeel van de heffingskortingen. Is iemand slechts deels verzekerd voor de volksverzekeringen, dan heeft hij/zij ook deels recht op het premiedeel van de heffingskortingen.

Bereid u voor

Heeft u buitenlandse werknemers in dienst? In dat geval moet u uw loonadministratie aanpassen aan de nieuwe varianten in de loonbelastingtabellen. Breng ook de woonplaatsen van uw huidige werknemers in kaart, zodat u volgend jaar de juiste loonbelastingtabel toepast. Informeer de buitenlandse werknemers die geen recht meer zullen hebben op het belastingdeel van de heffingskortingen hierover voor de eerste loonbetaling in 2019. En attendeer de buitenlandse werknemer die vindt dat dat hij/zij wel recht heeft op het belastingdeel op de mogelijkheid via de aangifte inkomstenbelasting.

Compensatie overwerk in tijd-voor-tijd wijzigt

Volgens de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML) moeten werknemers over alle gewerkte uren samen ten minste het minimumloon ontvangen. Dat is dus inclusief over- en meerwerk. Compensatie in vrije tijd van over- of meerwerk (tijd-voor-tijd) is met ingang van 1 januari 2019 nog slechts mogelijk als dat in een cao is geregeld. In 2018 kunt u nog tijd-voor-tijd afspraken maken in een schriftelijke overeenkomst met uw werknemer.

Er zijn echter uitzonderingen mogelijk. Als een werknemer bijvoorbeeld per maand wordt betaald, is tijd-voor-tijd voor overuren binnen de maand waarin de overuren zijn gewerkt nog steeds mogelijk.

Ontvangt een werknemer een hoger loon dan het minimumloon, dan is tijd-voor-tijd nog steeds mogelijk. Wel moet de werknemer dan ten minste over alle uren samen het minimumloon ontvangen. In die situatie is het nog steeds mogelijk dat het overwerk ook niet in geld wordt gecompenseerd.

Voorbeeld ter verduidelijking

Het bruto uurloon bedraagt € 10,75 en de normale arbeidsduur is 40 uur per week. Het loon is dus € 430 per week. De werknemer werkt 5 uur over. Dan ontvangt hij € 9,55 bruto per uur (€ 430/45), waarmee dit loon nog steeds boven het minimumloon van € 9,33 bruto per uur (2019) ligt.

In dit geval kan ook tijd-voor-tijd worden afgesproken. Er is immers voor alle 45 gewerkte uren al ten minste het minimumloon betaald. Het meerdere boven het minimumloon hoeft niet in geld of tijd te worden gecompenseerd.

Wijzigingen arbeidsmarkt op komst

Hoewel het Wetsvoorstel arbeidsmarkt in balans nog maar net is ingediend bij de Tweede Kamer, willen we u toch alvast op de hoogte brengen van de belangrijkste maatregelen uit dit wetsvoorstel. De volgende maatregelen worden voorgesteld:

- Versoepeling van het ontslagrecht: ook een optelsom van redenen kan leiden tot ontslag. De werknemer kan in het geval meerdere redenen tot ontslag leiden, maximaal een halve extra transitievergoeding krijgen;
- Er ontstaat een recht op transitievergoeding vanaf de eerste werkdag. De opbouw van de transitievergoeding wordt bij lange dienstverbanden verlaagd, doordat iedere werknemer voor elk gewerkt jaar recht heeft op een derde maandsalaris;
- Invoering van een compensatie voor de transitievergoeding die kleine werkgevers moeten betalen vanwege bedrijfsbeëindiging door ziekte of pensionering;
- Verlenging van de proeftijd bij een vast contract van twee naar vijf maanden;
- Lagere WW-premie voor werknemers met een vast dienstverband;
- Verruiming ketenregeling: aansluitend mogen drie tijdelijke contracten in drie jaar (nu twee jaar) worden aangegaan en de onderbreking mag bij cao worden verkort van zes naar drie maanden bij terugkerend tijdelijk werk dat maximaal negen maanden per jaar kan worden gedaan (seizoensarbeid). Bovendien wordt een uitzondering gemaakt voor invalkrachten bij ziekte in het primair onderwijs;
- Afschaffing permanente beschikbaarheid van oproepkrachten. De werkgever moet hen ten minste vier dagen van tevoren oproepen. Wordt een oproep minder dan vier dagen van tevoren afgezegd, dan heeft de werknemer recht op loon. Bij cao kan van de termijn van vier dagen worden afgeweken.

Let op!

De genoemde maatregelen kunnen uiteraard nog wijzigen doordat het wetsvoorstel de hele parlementaire weg nog moet afleggen. Zodra er ontwikkelingen zijn, waardoor u in actie kunt komen, informeren wij u nader.

Laat uw beschikking gedifferentieerde premie Werkhervattingskas 2018 controleren

Binnenkort krijgt u de beschikking gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk) van de Belastingdienst. Het is verstandig om deze beschikking goed te (laten) controleren, want het komt regelmatig voor dat de beschikking niet goed wordt vastgesteld. Veel voorkomende fouten zijn onjuiste loonsommen waarop de premie is gebaseerd, maar ook foutieve bedragen van aan u toegerekende uitkeringen van (ex-)werknemers of het onterecht toerekenen van uitkeringslasten, bijvoorbeeld van werknemers die nooit bij u hebben gewerkt.

Maar naast foutieve gegevens in de premiebeschikking Whk zijn er ook een aantal nieuwe aandachtspunten, waarop u de beschikking in voorkomende gevallen moet controleren en waar nodig tot actie moet overgaan.

Andere aandachtspunten

In 2018 is namelijk gebleken dat de Belastingdienst ook ten onrechte uitkeringen van (ex-)werknemers van de oude werkgever aan de nieuwe werkgever toerekent. Daarnaast blijkt dat de Belastingdienst discutabele standpunten hanteert bij een overgang van onderneming of bij een doorstart na een faillissement van de oude werkgever. Bovendien is in een hoger beroepszaak bepaald dat uitkeringen aan ex-werknemers die zijn ingegaan voor 1 januari

2014, niet mogen worden doorbelast aan ex-werkgevers gedurende maximaal 10 jaar. De Hoge Raad zal in deze zaak binnenkort een eindoordeel geven. Er is een reële kans dat de werkgever in deze zaak gelijk krijgt. Dit is voldoende aanleiding om in elk geval te zorgen dat u uw mogelijke rechten behoudt.

Actiepunt

Controleer uw premiebeschikking van de Belastingdienst op de volgende punten:

- Foutieve gegevens;
- Uitkeringen van (ex-)werknemers van de oude werkgever die ten onrechte aan u als nieuwe werkgever zijn toegerekend;
- Uitkeringslasten van ex-werknemers van een door u overgenomen (failliete) onderneming die ten onrechte aan u zijn toegerekend;
- Als u veel met flexibele krachten werkt of heeft gewerkt en er uitkeringen aan u zijn toegerekend die zijn ingegaan vóór 1 januari 2014.

In al deze gevallen verdient het aanbeveling om tijdig (binnen zes weken na de dagtekening van de beschikking) een bezwaarschrift in te dienen tegen de premiebeschikking van de Belastingdienst.

Zwangere werkneemster moet medische verklaring voortaan zelf bewaren

Er ligt een voorstel dat zwangere werkneemsters met ingang van 1 januari 2019 de verklaring van een arts of een verloskundige over de vermoedelijke bevallingsdatum zelf moeten bewaren. Op verzoek van het UWV moeten de werkneemsters deze verklaring kunnen overleggen. Daarmee wordt deze regeling gelijk aan de regeling bij zwangere zelfstandig ondernemers en meewerkende echtgenoten.

Op grond van de bestaande regels vraagt u voor de zwangere werkneemster een uitkering wegens zwangerschap en bevalling aan en bewaart u de verklaring. Op verzoek van het UWV moet u deze verklaring kunnen overleggen. De aanpassing van de regeling is nodig omdat de nieuwe privacywetgeving strengere eisen stelt vanwege het medisch karakter van de verklaring.

Actiepunt

Informeer uw werkneemsters over deze wijziging per 1 januari 2019, zodat zij dit in voorkomende gevallen voortaan zelf kunnen regelen met het UWV.

ACTIEPUNTEN VOOR ALLE BELASTINGBETALERS

Anticipeer op minder hypotheekrenteaftrek

Volgend jaar gaan de tarieven in de loon- en inkomstenbelasting omlaag. Het tarief in de tweede en derde schijf gaat van 40,85% zelfs met 2,75% omlaag naar 38,10%. Dat betekent echter ook dat u daardoor minder hypotheekrenteaftrek heeft. De hoogste tariefschijf (belastbaar inkomen vanaf € 68.507) daalt van 51,95% naar 51,75%. Voor deze inkomensgroep heeft dit echter geen effect op de aftrekbaarheid van de hypotheekrente. De renteaftrek wordt immers voor deze groep al sinds 2014 afgebouwd met 0,5% per jaar. De renteaftrek bedraagt dit jaar nog 49,5% en wordt volgend jaar 49%. Vanaf 2020 wordt de aftrek van hypotheekrente zelfs versneld afgebouwd met 3% per jaar, zodat vanaf 2023 de aftrek nog maar maximaal 37,05% bedraagt.

Actiepunt

U mag in 2018 de hypotheekrente over de periode 1 januari tot 1 juli 2019 vooruitbetalen en in 2018 in aftrek brengen. Doe dit wel in overleg met uw bank. Er zijn banken die hier niet aan meewerken. Als het kan, laat dan de vooruitbetaling schriftelijk vastleggen. U heeft dan tegenover de Belastingdienst een bewijs van betaling.

Aflossen op uw eigenwoningsschuld of niet?

De vermindering van de hypotheekrenteaftrek in de komende jaren is voor u wellicht aanleiding om af te lossen op uw eigenwoningsschuld. Maar dat is niet altijd voordelig.

Bent u namelijk van plan te verhuizen, dan kunt u juist met meer renteaftrekbeperking te maken krijgen. Een eerdere aflossing op uw hypotheek betekent dan dat uw renteaftrek voor een nieuwe hypotheek mogelijk wordt beperkt door de werking van de zogenoemde bijleenregeling. Uw eigenwoningreserve (het verschil tussen de netto verkoopprijs van uw verkochte woning en uw hypotheek) is groter door de eerdere aflossing op de eigenwoningsschuld. U wordt geacht deze (grotere) reserve te herinvesteren in uw nieuwe woning. In zoverre heeft u geen renteaftrek voor de nieuwe eigenwoningsschuld.

Start afbouw aftrek geen of kleine eigenwoningsschuld

Een ander punt waarmee u in dit verband rekening moet houden, is dat de regeling waarbij u geen eigenwoningforfait hoeft bij te tellen bij uw inkomen als u geen of slechts een kleine hypotheek heeft, vanaf 2019 stapsgewijs in 30 jaar wordt afgeschaft.

Check uw dubbele hypotheekrenteaftrek

Staat uw voormalige eigen woning te koop en bent u inmiddels verhuisd naar een andere eigen woning? Of heeft u de woning al wel verkocht, maar nog niet overgedragen aan de koper? U kunt dan tijdelijk zowel de rente van de hypotheek op uw voormalige woning als van de hypotheek op uw huidige eigen woning in aftrek brengen in uw IB-aangifte. Dat geldt ook voor de situatie waarin u al een woning heeft gekocht, maar nog niet bent verhuisd of waarin u een woning laat bouwen. De termijn voor de dubbele hypotheekrenteaftrek is in de regel drie jaar. Ga na of u nog dubbele renteaftrek heeft.

Stel levering van uw verkochte woning nog even uit

Verkoopt u dit (na)jaar uw eigen woning met een overwaarde maar heeft u aan het eind van het jaar nog geen nieuwe eigen woning gekocht? U doet er dan verstandig aan om de levering uit te stellen tot na 1 januari 2019. Zolang de levering nog niet heeft plaatsgevonden, blijft de woning tot box 1 behoren. De overwaarde hoeft u dan op de peildatum 1 januari 2019 niet op te nemen in de rendementsgrondslag van box 3. Staat uw huis 'onder water'? Dan is levering in 2018 juist voordelig voor de box-3-heffing. Dit geldt ook als u nog dit jaar een woning wilt kopen met eigen vermogen.

Loopt uw termijn af voor dubbele renteaftrek bij verhuur?

Verhuurt u inmiddels tijdelijk uw niet verkochte woning? Tijdens de verhuur heeft u dan geen renteaftrek. Maar als die verhuur eindigt binnen de 3-jaarstermijn voor dubbele renteaftrek, dan herleeft de dubbele renteaftrek voor de resterende termijn van 3 jaar. Zodra de 3-jaarstermijn is verstreken, heeft u daarna bij beëindiging van de verhuur definitief geen recht meer op renteaftrek, tenzij u zelf weer in de tijdelijk verhuurde woning gaat wonen.

Verhuur niet verkochte woning nog even uitstellen of juist niet

Overweegt u om uw niet verkochte eigen woning tijdelijk te verhuren? In dat geval kan het verstandig zijn om dit over de jaarwisseling heen te tillen. De woning en de hypotheek gaan namelijk tijdens de verhuurperiode tot uw box 3-vermogen behoren. De peildatum voor de box 3-heffing is 1 januari van het kalenderjaar. Heeft u nog overwaarde op uw niet verkochte woning en stelt u de aanvang van de verhuur uit tot na de jaarwisseling, dan bespaart u dus box-3-belasting. Is uw hypotheekschuld hoger dan de waarde van uw woning, dan staat uw woning 'onder water'. In dat geval kan het wel aantrekkelijk zijn om de verhuur nog dit jaar te starten.

Laatste jaar aftrek uitgaven monumentenpanden

Op Prinsjesdag is het streven al aangekondigd om per 1 januari 2019 de fiscale monumentenaftrek definitief te vervangen door een subsidieregeling. Hiervoor is inmiddels een wetsvoorstel aangenomen bij de Tweede Kamer. Dit jaar is dus het laatste jaar waarin u nog de onderhoudskosten aan uw monumentenpand in aftrek brengen in uw aangifte inkomstenbelasting. De aftrek bedraagt 80% van de betaalde onderhoudskosten. Dit geldt zowel voor monumentenpanden die u als eigen woning in gebruik heeft als voor box-3-panden.

Voorlopige aanslag of teruggaaf laten aanpassen

Heeft u inkomsten waarover geen loonheffing wordt ingehouden en u pas achteraf inkomstenbelasting moet betalen? U kunt dan een voorlopige aanslag aanvragen, zodat u de verschuldigde inkomstenbelasting gespreid over het jaar alvast betaalt. Heeft u aftrekposten waarmee bij de vaststelling van de aanslag inkomstenbelasting rekening gehouden moet worden, dan kunt u alvast om een voorlopige teruggaaf vragen, zodat u de teruggaaf alvast krijgt in maandelijkse termijnen in de loop van het jaar. In beide gevallen vindt de eindafrekening met de Belastingdienst plaats na afloop van het jaar, wanneer u de aangifte inkomstenbelasting hebt ingediend. Heeft u dan te weinig inkomstenbelasting betaald of juist te veel teruggaaf gehad, dan moet u die belasting alsnog betalen.

Vanaf 1 juli van het jaar na het betreffende belastingjaar betaalt u bovendien 4% belastingrente. Dat kunt u voorkomen door de voorlopige aanslag of teruggaaf tijdig te laten aanpassen. Doet u dat voor het einde van het jaar, dan kan al vanaf januari 2019 hiermee rekening gehouden worden.

Actiepunt

Verwacht u een wijziging in uw inkomen of in uw privé-omstandigheden? Of heeft u uw hypotheek oversloten naar een hypotheek met een veel lagere rente, waardoor u veel minder renteaftrek heeft? Dan moet u waarschijnlijk uw voorlopige aanslag of teruggaaf laten aanpassen aan de nieuwe situatie.

Tijdig lijfrentepremie betalen

Heeft u een pensioentekort? Dan kunt u hiervoor een aanvullend inkomen regelen. Bijvoorbeeld door bij een verzekeraar een lijfrentepolis te sluiten of bij een bank een lijfrentebankspaarproduct. De lijfrentepremie die u in 2018 heeft betaald, kunt u aftrekken in uw aangifte inkomstenbelasting 2018 die u volgend jaar indient bij de Belastingdienst. Het is niet meer mogelijk om na afloop van het jaar de lijfrentepremie te betalen en dan de aftrek terug te wentelen naar het voorafgaande jaar.

Bent u in de afgelopen vijf jaar toch vergeten om de lijfrentepremie in aftrek te brengen? Verzoek dan bij de Belastingdienst om een ambtshalve vermindering. U moet dan wel kunnen aantonen dat u de lijfrentepremies niet hebt afgetrokken. Dat kunt u doen met kopieën van de ingediende aangiften inkomstenbelasting van de afgelopen jaren en de aanslagen over die jaren. Bewaar daarom oude aangiften.

Forfaitaire rendementen box 3 voor 2019

De definitieve forfaitaire rendementspercentages voor de box-3-heffing in 2019 zijn bekendgemaakt (tussen haakjes forfaitaire rendementspercentages 2018):

Belastbaar vermogen	Forfaitair rendementspercentage
tot € 71.651	1,94% (2,02%)
€ 71.651 tot € 989.737	4,55% (4,33%)
boven de € 989.736	5,60% (5,38%)

Dit betekent een verlaging van de box-3-heffing voor de kleine spaarder, maar grote vermogens zullen juist zwaarder worden belast. Hoe groter uw vermogen is, des te meer rendement u geacht wordt te maken en dus hoe meer box-3-heffing u moet betalen. Het kan dus verstandig zijn om uw box-3-vermogen te verlagen. Dat kan bijvoorbeeld door de geplande aankoop van dure goederen die niet tot box 3 worden gerekend (denk aan een auto, boot of kunstwerk), nog dit jaar te doen.

Betaal belastingsschulden

Belastingsschulden kunt u niet aftrekken van uw vermogen in box 3. Maar betaalt u deze schulden vóór 31 december 2018, dan wordt uw vermogen in box 3 wel lager en bespaart u dus box-3-heffing. Een uitzondering wordt gemaakt voor de verschuldigde erfbelasting. Die schuld is wel aftrekbaar van uw box-3-vermogen.

Beleg in groene beleggingen

Een andere manier om de box-3-heffing te beperken is sparen of beleggen in groenfondsen die de Belastingdienst heeft aangewezen. Deze groene beleggingen zijn namelijk tot een bedrag van € 57.845 (in 2018) vrijgesteld in box 3. U kunt bovendien gebruikmaken van een heffingskorting van 0,7% van het vrijgestelde bedrag.

Box-3-vermogen fiscaal voordelig verdelen

Er zijn verschillende forfaitaire rendementen in box 3 die oplopen naarmate u meer box-3-vermogen heeft (zie de tabel hiervoor). Over de forfaitaire rendementen betaalt u 30% box-3-heffing. Het is dus van belang om uw vermogen tussen u en uw partner te verdelen. Heeft u bijvoorbeeld een box-3-vermogen van € 130.000, dan is het verstandig om dit over u beiden gelijkmatig te verdelen, zodat bij ieder van u het forfaitaire rendementspercentage van 1,94% van toepassing is. Verdeelt u niet, dan bedraagt dat percentage 4,55% voor zover uw belastbare box-3-vermogen (dus na aftrek van het heffingsvrije vermogen) meer bedraagt dan € 71.651.

Onderzoek de alternatieven

Voor de grotere vermogens betekenen de nieuwe forfaitaire rendementspercentages een belastingverzwaring. Het is daarom zinvol om te kijken of er alternatieven zijn. Zo kunt u misschien beter uw eigenwoningsschuld aflossen, of uw vermogen overbrengen naar een open fonds voor gemene rekening of misschien wel naar een bv? Het is de moeite waard om dit eens te laten uitzoeken.

Afschaffing aftrek scholingsuitgaven opnieuw uitgesteld

De afschaffing van de fiscale aftrek van scholingsuitgaven is opnieuw uitgesteld. De aftrek scholingsuitgaven moet nu met ingang van 1 januari 2020 worden vervangen door een individuele leerrekening in plaats van de invoering van scholingsvouchers (waar eerder van werd uitgegaan). De bestaande aftrek van scholingsuitgaven kunt u dus ook volgend jaar nog claimen.

Nog aanvullend schenken voor de eigen woning in 2018?

Dat kan, maar niet altijd. De begunstigde kan per schenker eenmaal in zijn leven gebruikmaken van één van de vrijstellingsregelingen voor de eigen woning. Heeft uw kind in 2015 of 2016 voor het eerst gebruik gemaakt van de eenmalige verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning? In dat geval kunt u die in 2018 nog met maximaal € 46.824 aanvullen, tenzij u al in 2017 heeft aangevuld. Dat maximumbedrag van € 46.824 geldt ook als u de vrijstelling voor de eigen woning in 2015 of 2016 wel maar niet maximaal heeft benut. Schonk u uw kind (of diens partner) in 2016 bijvoorbeeld € 30.000 met toepassing van de vrijstelling in plaats van het maximum van € 53.016? U kunt dan dus niet maximaal € 70.000 aanvullen, maar slechts € 46.824.

Uw kind (of zijn/haar partner) moet op het moment van de aanvulling voldoen aan de leeftijdseis. Dat wil zeggen dat hij of zij ouder is dan 18 jaar en jonger dan 40 jaar.

Samenloop met verhoogde vrijstelling 2010-2014

Is in de periode 2010 tot en met 2014 al gebruik gemaakt van een verhoogde vrijstelling (al dan niet voor de eigen woning)? In dat geval kan geen gebruik meer worden gemaakt van de verhoogde vrijstelling, ook niet als toen slechts een deel van de vrijstelling is benut.

Zorg dat schenking tijdig aan onderhoud eigen woning is besteed

Heeft u in 2016 uw kind een verhoogde schenking gedaan voor onderhoud of verbetering van zijn/haar eigen woning, waarbij uw kind de verhoogde schenkingsvrijstelling heeft toegepast? Attendeer uw kind er dan op dat hij/zij ervoor moet zorgen dat de schenking eind 2018 daaraan moet zijn besteed en dat de verbouwings- of onderhoudswerkzaamheden moet zijn afgerond. Anders vervalt de vrijstelling alsnog.

Gespreid vrijgesteld schenken voor de eigen woning

Sinds 1 januari 2017 mag u ook gespreid maximaal € 100.800 (in 2018) vrijgesteld schenken voor de eigen woning aan uw kind (of zijn/haar partner), mits uw kind (of de partner) aan de leeftijdseis voldoet. U kunt de schenking dan spreiden over drie *aansluitende* kalenderjaren. Heeft u bijvoorbeeld in 2017 € 30.000 aan uw kind geschonken, dan mag u de resterende (maximaal) € 70.000 over 2018 en 2019 spreiden.

Erfbelasting besparen via jaarlijkse schenking aan uw kinderen

Bij uw overlijden wordt over uw vermogen erfbelasting geheven. Uw kinderen betalen 10% en/of 20% erfbelasting. Door tijdens uw leven gespreid te schenken, draagt u alvast vermogen over aan uw kinderen. Bij uw overlijden is er dan minder vermogen waarover zij erfbelasting verschuldigd zijn. Schenken levert dus in de toekomst een belastingbesparing op. U kunt fiscaal vriendelijk vermogen overhevelen naar uw kinderen door jaarlijks een bedrag van € 5.363 (in 2018) vrijgesteld te schenken. Uw kinderen hoeven dan geen aangiftebiljet voor de schenkbelasting in te dienen. Als u meer schenkt, moet over het meerdere schenkbelasting worden betaald. In dat geval moeten uw kinderen uiterlijk **vóór 1 maart 2019** een aangiftebiljet voor de schenkbelasting hebben ingediend.

Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen

Naast de jaarlijkse schenking kunt u uw kinderen (of hun partners) als zij ouder zijn dan 18 en jonger dan 40 jaar, ook eenmalig een hoger bedrag vrijgesteld schenken. Deze eenmalige schenking bedraagt € 25.731 (in 2018). Daarnaast kunt u aan deze kinderen – in plaats van de eenmalig verhoogde schenking – ook een extra verhoogde vrijgestelde schenking doen van € 53.602 (in 2018). Zij moeten de schenking dan wel gebruiken voor een dure studie. Voor deze schenking is een notariële schenkingsakte nodig. Tot 1 januari 2017 gold deze extra verhoogde schenkingsvrijstelling ook voor de eigen woning. Deze verhoogde vrijstelling is echter sindsdien verhoogd naar € 100.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2018 bedraagt de verhoogde schenkingsvrijstelling € 100.800.

Digitaal aangifte doen

Uw kind moet een schenkingsaangifte indienen voor de eenmalig vrijgestelde schenkingen. Daarin doet uw kind een beroep op de eenmalige vrijstelling. Uw kind moet die aangifte **vóór 1 maart 2019** indienen. Dat kan digitaal door met de DigiD in te loggen op MijnBelastingdienst.

Btw-verhoging gaat u voelen in uw portemonnee

Het verlaagde btw-tarief gaat omhoog van 6% naar 9%. Naast uw boodschappen worden bijvoorbeeld ook duurder boeken, papieren bladen zoals kranten en tijdschriften, maar ook medicijnen en hulpmiddelen, kunst en antiek. Naast veel goederen worden ook veel diensten duurder. De belangrijkste zijn:

- kappersdiensten;
- reparatie van (elektrische) fietsen;
- reparatie van kleding en huishoudlinnen (gordijnen, vitrages, (tafel)lakens, handdoeken etc.);
- isoleer-, schilder-, stukadoorswerkzaamheden aan en behangen van woningen ouder dan 2 jaar;
- schoonmaken van woningen (ook woningen jonger dan 2 jaar);
- reparatie van schoenen en lederwaren;
- het bieden van logies en/of kampeergelegenheid;
- cultuur en recreatie;
- het gelegenheid geven tot sportbeoefening, zwemmen en saunabezoek en toegang tot sportwedstrijden;
- personenvervoer;
- het opleveren van goederen waarvoor de opdrachtgever de grondstoffen heeft geleverd, zoals het opkweken van planten en groenten en het opfokken van dieren.

Actiepunt

Wellicht kunt u voor 2019 bepaalde geplande activiteiten nog naar voren halen, zodat u op deze diensten nog 3% btw kunt besparen.

Uitbreiding btw-sportvrijstelling

De btw-sportvrijstelling wordt in 2019 uitgebreid. Tot nu toe geldt de vrijstelling alleen voor het gelegenheid geven tot sportbeoefening van sportorganisaties aan hun leden. Vanaf 2019 zal de vrijstelling ook gelden voor diensten aan niet-leden. Verder wordt de vrijstelling uitgebreid naar de diensten die nauw samenhangen met de beoefening van sport of met lichamelijke opvoeding. In alle gevallen blijft de vrijstelling beperkt tot niet-winstbeogende organisaties. Zodoende blijft de commerciële exploitatie van een sportaccommodatie (denk aan sportscholen) belast met 6% (vanaf 2019: 9%) btw.

Met de uitbreiding van de sportvrijstelling komt tevens het recht op aftrek van in rekening gebrachte btw voor gemeenten en sportverenigingen en -stichtingen te vervallen. Het Belastingplan 2019 voorziet echter in een ruime overgangsregeling. Bovendien komt er vanaf 2019 een

subsidiereregeling voor sportverenigingen en gemeenten die door de verruiming van de sportvrijstelling financieel nadeel leiden.

Ruime overgangsregeling

Sportorganisaties en gemeenten die op basis van de huidige regels een sportaccommodatie btw belast ter beschikking stellen en alleen door de verruiming van de sportvrijstelling per 1 januari 2019 binnen de sportvrijstelling vallen, hoeven op basis van de voorgestelde overgangsregeling de in aftrek gebrachte btw niet te herzien (lees: terug te betalen). Ook voor sportaccommodaties waarvan de bouw al vóór 1 januari 2019 is gestart maar pas na die datum worden opgeleverd en in gebruik genomen, kan de btw op de bouwtermijnen volgens het overgangsrecht toch nog volledig in aftrek worden genomen, mits de aftrek op basis van de huidige regels is toegestaan.

CHECKLIST ACTIEPUNTEN EIND 2018

Checklist actiepunten voor de ondernemer

Plan uw investeringen voor meer investeringsaftrek

Check of u moet desinvesteren of juist niet?

Winst verlagen met oudedagsreserve maar pas op...

Investeer nog in een energiezuinig bedrijfsmiddel en profiteer nog van het hogere aftrekpercentage van de energie-investeringsaftrek (EIA)

Bereid u voor op hoger btw-tarief

Landbouwers: denk aan claimen herzienings-btw

Bent u al klaar voor de nieuwe btw-regels voor vouchers?

Checklist actiepunten voor de DGA

Inventariseer uw schulden bij de eigen bv en voorkom gevolgen van de maatregelen tegen lenen bij de eigen bv

Stel winst uit en profiteer van de tariefsverlaging in de vennootschapsbelasting

Check hoeveel u voortaan mag afschrijven op uw bedrijfspand in eigen gebruik

Dit jaar pensioen in eigen beheer afkopen met 25% korting

Pensioen in eigen beheer afgekocht of omgezet in een oudedagsverplichting? Check of uw (ex-) partner het informatieformulier heeft ondertekend en wanneer u dit moet indienen

Zet oud ab-verlies om in een belastingkorting

Voorkom bijbetaling vennootschapsbelasting en bespaar veel belastingrente

Zorg dat het liquidatieverlies in 2018 aftrekbaar is

Laat onderzoeken of herfinanciering van uw hypotheek bij uw bv voor u voordelig is

Checklist actiepunten voor werkgevers en werknemers

Benut de vrije ruimte in de werkkostenregeling

Voorkom hogere bijtelling voor de elektrische auto van de zaak

Pas uw loonadministratie aan als u buitenlandse werknemers in dienst heeft

Zorg dat uw loonaangiften correct zijn voor uw recht op LKV's

Laat uw beschikking gedifferentieerde premie Werkhervattingskas 2018 controleren

Informeer uw werknemers over wijziging medische verklaring, zodat zij dit in voorkomende gevallen voortaan zelf kunnen regelen met het UWV

Checklist actiepunten voor alle belasting- betalers

Anticipeer op minder hypotheekrenteaftrek

Check of u moet aflossen op uw eigenwoningschuld of juist niet?

Profiteer dit jaar nog van de aftrek uitgaven monumentenpanden

Betaal uw lijfrentepremie nog dit jaar en stel uw aftrek veilig

Verlaag uw box-3-vermogen

Zorg dat u uw vermogen tussen u en uw partner verdeelt en bespaar box-3-heffing

Profiteer nog dit jaar van het lage btw-tarief van 6%

Bespaar erfbelasting via jaarlijkse schenkingen aan uw kinderen

Doe nog (aanvullend) een vrijgestelde schenking voor de eigen woning aan uw kind